

dr hab., prof. APS Maciej Tanaś
Wydział Nauk Pedagogicznych
Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej
NASK Państwowy Instytut Badawczy

Ocena rozprawy doktorskiej mgr Mateusza Nitki
„Kompetencje informatyczne nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej”
napisanej pod kierunkiem: dr hab. Doroty Siemienieckiej, prof. UMK
oraz promotora pomocniczego dr Wioletty Kwiatkowskiej
na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu

Cyfryzacja i jej konsekwencje społeczne od lat są przedmiotem badań i refleksji nauk informatycznych i technicznych, ale też społecznych, w tym pedagogicznych. Po konwergencji mediów i budowie sieci komputerowych nastąpiło ich szybkie upowszechnienie w wielu zakresach ludzkiej aktywności, a także rozwój badań nad rozszerzoną i wirtualną rzeczywistością, sztuczną inteligencją, robotyką, rozpoznawaniem mowy i języków oraz internetem rzeczy, ludzi, usług i danych. Badaniom towarzyszy intensywne poszukiwanie naukowych, militarnych, przemysłowych oraz społecznych zastosowań odkryć i ich niemal natychmiastowa implementacja. Współcześnie w wizję społeczeństwa sieci Manuela Castella wpisuje się koncepcja czwartej rewolucji przemysłowej – urzeczywistniającej inteligentną fabrykę, w której cyber-fizyczne systemy podejmują decyzje oraz sterują fizycznymi procesami, tworząc wirtualne kopie realnego świata. Owa następująca po wiekach pary, elektryczności i komputerów rewolucja przemysłowa ma urzeczywistnić wzajemną komunikację i współpracę między urządzeniami cyfrowymi i ludźmi.

Nie dziwi zatem, że rosnącej liczbie publikacji naukowych towarzyszy stałe poszerzanie pola badań i refleksji oraz powszechne zainteresowanie społeczne. W tej sytuacji trudno przecenić praktyczne i teoretyczne znaczenie prac pedagogicznych. Zwłaszcza tych rozpraw, które przedmiotem badań empirycznych czynią obszary humanistycznej troski o ochronę podmiotowości i świata wartości człowieka w rzeczywistości coraz bardziej zdominowanej przez technologie informatyczne, a w krótkim zapewne czasie – również biotechnologie. Także tych prac, które poruszają rosnący problem bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni oraz odkrywają znaczenie kompetencji informatycznych, medialnych i informacyjnych uczniów, ich rodziców i nauczycieli.

W tym właśnie, „modnym” nurcie dociekań umieścić należy przedłożoną do oceny rozprawę doktorską Mateusza Nitki pt.: „Kompetencje informatyczne nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej”, przygotowaną pod kierunkiem dr hab. Doroty Siemienieckiej, prof. UMK we współpracy z dr Wiolettą Kwiatkowską, pełniącą funkcję promotora pomocniczego.

Praca liczy 212 stron wraz z załącznikami. Jej struktura obejmuje: spis treści, wstęp – 4 strony, warstwę teoretyczną (rozdział I *Współczesny nauczyciel i jego kompetencje w świetle zmian edukacyjnych i technologicznych* – 51 stron, rozdział II *Perspektywy rozwoju edukacji informatycznej małego dziecka* – 16 s., rozdział III *Teoretyczne podstawy badań nad kompetencjami informatycznymi* – 22 strony, warstwę metodologiczną (rozdział IV *Metodologia badań własnych* – 16 stron) oraz warstwę empiryczną (rozdział V *Analiza wyników badań własnych* – 18 stron).

Pracę zamykają: **zakończenie** – 4 strony, **bibliografia** – 11 stron, 199 poz., **netografia** – 5 stron, 64 poz., **akty prawne** – 1 strona, 8 poz., **spis rysunków** – 1 strona, 6 poz., **spis tabel** – 1 strona, 18 poz., a także **aneks** – 10 stron, na których umieszczono 2 załączniki: (1) kwestionariusz danych metryczkowych oraz determinantów kompetencji informatycznych u nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, a także – (2) kwestionariusz kompetencji informatycznych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej.

Autor pracy formułuje cel główny badań w sposób następujący: „*Zasadniczym celem badania jest określenie poziomu kompetencji informatycznych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej pracujących w szkołach województwa pomorskiego, jak również określenie czynników powiązanych z poziomem tych kompetencji u wskazanej populacji oraz charakteru tych powiązań*” (s. 144). Autor wyjaśnia dalej (tamże, s. 144), że chodzi o związki „*między kompetencjami informatycznymi a cechami demograficzno-indywidualnymi (np. wiek, wykształcenie, miejsca zamieszkania i pracy), poznawczymi (np. uzyskane kwalifikacje, samouctwo informatyczne), społecznymi (np. przynależność do społeczności skupionych wokół TI – to ostatnie niejasne przyp. MT) oraz psychologicznymi/mentalnymi (np. postawy, motywacja, "otwartość technologiczna")*.” Zdaniem Autora ocenianej rozprawy doktorskiej dodatkowym, zakładanym rezultatem jest propozycja zmian dotycząca edukacji informatycznej na pierwszym etapie kształcenia w odniesieniu do zdiagnozowanych możliwości nauczycieli i zebranych opinii” (s. 145).

W konsekwencji Mateusz Nitka formułuje dwa problemy badawcze. Pierwszy z nich „*Jakie czynniki determinują proces kształtowania kompetencji informatycznych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej?*” – został uszczegółowiony przy pomocy pięciu pytań rozstrzygnięcia, a lista analizowanych czynników obejmuje: (1) czynniki indywidualne (wiek, wykształcenie, kwalifikacje informatyczne, samouctwo informacyjne, indywidualną dostępność TI), (2) środowiskowe (miejsca pracy i zamieszkania), (3) psychologiczne (samoocena KI, motywacja do rozwijania KI, postawy); (4) otwartość technologiczną oraz (5) zobiektywizowane okazy zewnętrzne do aplikowania owych kompetencji.

Lista czynników dostrzeganych i zdaniem Autora determinujących proces kształcenia informatycznych kompetencji nauczycielskich jest zatem długa, a w przypadku dwóch ostatnich oryginalna i wykraczająca poza podejmowane badania kompetencji niezależnie od ich rodzaju, a także typu i poziomu szkoły. Szkoda jednak, że Pan Magister nie próbował formułując pytania zwrócić uwagi na to – czy wyodrębnione przezeń czynniki działają razem czy osobno, albo też – w jakim zakresie, czy w jaki sposób determinują wzrost kompetencji, ich poziom lub sam proces kształcenia? Kiedy badacz podejmuje się ustalenia listy pytań szczegółowych powinien zawsze mieć na uwadze to, że ich treść powinna wyczerpywać treść problemu badawczego oraz być rozłączna. Wybór kierunku badań jest jednak prawem Autora, do niego należy również ostateczne brzmienie wysuwanych problemów badawczych.

Problem drugi „*Jaki jest poziom kompetencji informatycznych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej?*” – składa się natomiast z dwóch pytań szczegółowych o: (1) poziom natężenia komponentu twórczego w obszarze kompetencji informatycznych nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej oraz o: (2) poziom natężenia komponentu instrumentalno-praktycznego w tymże obszarze.

Badania zostały zrealizowane w sposób zgodny z metodologią empiryczną przyjętą w naukach pedagogicznych. Do gromadzenia materiału empirycznego wykorzystano zestaw dwóch narzędzi badawczych: (1) „*Kwestionariusz danych metryczkowych oraz determinantów kompetencji informatycznych u nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej*”, zawierający: kwestionariusz danych metryczkowych, skalę pomiaru samooceny kompetencji informatycznych, skalę pomiaru motywacji do rozwijania kompetencji informatycznych oraz skalę postaw; a także (2) „*Kwestionariusz kompetencji informatycznych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej*”.

Badania zasadnicze poprzedził pilotaż. Populację 713 szkół poddano warstwowaniu według lokalizacji (miasto, wieś) i typu (publiczna, niepubliczna). Tym sposobem powstały 4 grupy. W niekorzystnej sytuacji braku zgody dyrektora na realizację badań losowano brakujące zespoły z uwzględnieniem owych czterech przyjętych warstw. Próba pobrana z wylosowanych szkół liczyła 360 nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej z województwa pomorskiego. Paragrafy 4.6 do 4.8 ocenianej rozprawy w lapidarny i przejrzysty sposób przedstawiają organizację i przebieg badań oraz porządnym opisem populacji i doboru do próby, a także jej dobrą charakterystyką.

Analiza materiału empirycznego prowadzi do smutnych wniosków: „*Badani nauczyciele /.../ charakteryzują się przeciętnym poziomem samouctwa informatycznego /.../ zdarza się, że zaglądają do internetu /.../ wynik /.../ świadczy o niewielkim stopniu zaangażowania nauczycieli /.../ w proces samodzielnego nabywania i doskonalenia kompetencji informatycznych*” (s. 160). I dalej: „*znaczna większość nauczycieli /.../ legitymizujących się średnim wiekiem na poziomie 45 lat, w ogóle nie korzysta z żadnych portali społecznościowych oraz komunikatorów internetowych*” (s. 161); „*poziom motywacji nauczycieli /.../ można określić jako niezbyt wysoki*” (s. 163); „*wynik /.../ oznacza dość umiarkowaną gotowość nauczycieli /.../ do aplikowania kompetencji informatycznych w procesie kształcenia uczniów w wieku wczesnoszkolnym*” (s.164). Ten stosunkowo czarny obraz wewnętrznej, ale także zewnętrznej motywacji do wykorzystania najnowszych technologii cyfrowych w szkole dopełniany jest przez brak motywacji do samokształcenia i doskonalenia zawodowego w tym zakresie.

Nasuwa się tu uwaga natury ogólniejszej. Otóż system awansu zawodowego przewiduje jedynie zmianę poziomu: nauczyciel stażysta, kontraktowy, mianowany i dyplomowany. System ten po pierwsze jest już niewydolny (zbyt wielu nauczycieli osiągnęło już najwyższy stopień awansu zawodowego), a po drugie nie został niestety koncepcyjnie powiązany ze specjalizacjami. Tymczasem praca nauczyciela wymaga specjalistycznej wiedzy w wielu zakresach. Nie wystarczy wymagać i mówić, że nauczyciel powinien. Trzeba każdemu nauczycielowi dać wsparcie programowe, metodyczne, wyposażyć w środki i nade wszystko przekonać co do celu stosowania mediów cyfrowych. Zadanie to trzeba realizować już na studiach nauczycielskich przez obowiązkowe wprowadzenie na nich przedmiotu edukacja medialna lub pedagogika mediów, a następnie – podobnie jak w przypadku medycyny – przez odpowiednie specjalizacje. Trudno zrozumieć dlaczego w procesie awansu zawodowego nauczycieli nie wykorzystano wieloletnich doświadczeń lekarzy, prawników, czy psychologów. Powyższa uwaga wskazuje, jak wielkie znaczenie merytoryczne mają wyniki badań Mateusza Nitki. Autor bowiem nie tylko odkrywa, ale też opisuje i stara się wyjaśnić. Dokonuje diagnozy, przedstawia i prowokuje do poszukiwania przyczyn istniejącego stanu rzeczy oraz formułowania rekomendacji praktycznych, nad wyraz cennych w okresie budowania społeczeństwa informacyjnego w Polsce i wyzwań stojących przed szkołą na progu rewolucji 4.0.

Badania Mateusza Nitki, zmierzające do odpowiedzi na pierwszy problem badawczy, dotyczą czynników determinujących kształtowanie kompetencji informatycznych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, pozwoliły na wyodrębnienie przezeń siedmiu głównych cech w komponencie twórczym: *korzystanie z umiejętności IT w procesie dydaktyczno-wychowawczym, otwartość technologiczna, motywacja do rozwoju umiejętności informatycznych, miejsce zamieszkania, wiek, dostępność IT w szkole oraz samouctwo informatyczne* (s. 177) oraz cztery cechy w grupie instrumentalno-praktycznej: *korzystanie z umiejętności IT w procesie dydaktyczno-wychowawczym, wiek, dostępność IT w szkole, i miejsce pracy* (tamże, s. 177). Niestety stosunkowo wysoka częstotliwość korzystania przez nauczycieli z nowoczesnych technologii nie wydaje się mieć związku z intencjonalnym i twórczym ich wykorzystaniem w procesie kształcenia uczniów. Warto by dopytać nauczycieli

o cele korzystania, o programy, aplikacje i narzędzia którymi się posługują, o potrzeby jakie mają w tym zakresie, o bariery, które napotykaają itd.

Drugi problem badawczy kierował uwagę Autora ocenianej rozprawy na analizę poziomu kompetencji informatycznych wybranej grupy nauczycieli. Okazało się, że oba obszary kompetencji, zarówno twórczy, jak i instrumentalno-praktyczny nie są wysokie. Wprawdzie ten drugi jest nieco wyższy, ale oba (32 na 60 możliwych punktów, tj. niewiele ponad 53% oraz 91 na 160, tj. nieco ponad 57%) są niezadowolające z punktu widzenia możliwości realizacji zadań stojących przed współczesną szkołą. Dodajmy, że wyniki te znajdują potwierdzenie w badaniach Nastolatki 3.0, realizowanych od kilku lat pod moim kierunkiem przez zespół NASK.

W kontekście podjętych przez Mateusza Nitkę badań poziomu kompetencji informatycznych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, warto dodać, że Polski Komitet Programu Informacja dla Wszystkich UNESCO pracuje intensywnie nad modelem edukacji medialnej, informacyjnej i cyfrowej. MEMIC łączy kompetencje osobiste i profesjonalne, a jego celem nie jest *“kształcenie umiejętności korzystania z komputera, rzutnika czy nawet najnowszego smartfona, ale uczenie krytycznego rozumienia mediów i całego otoczenia medialnego w odpowiedzi na zachodzące w dzisiejszym świecie zmiany technologiczne, a przede wszystkim społeczne i kulturowe”* (Polski Komitet Programu Informacja dla Wszystkich: *Model edukacji medialnej, informacyjnej i cyfrowej. Projekt roboczy*. Materiał niepublikowany w posiadaniu recenzenta, Warszawa 2019, s. 3).

Projekt zmienia założenia praktyki edukacyjnej, w której dominował jednostronny przekaz od nauczyciela do ucznia, proponując w zamian tworzenie “wspólnoty praktyki i wiedzy” z wzajemnym uczeniem się od siebie, szukaniem i odkrywaniem najlepszych form komunikacji w szkole, wiarygodnych źródeł informacji, użytecznych aplikacji edukacyjnych oraz metod nauczania-uczenia się nie tylko na lekcjach, ale też na zajęciach pozalekcyjnych. Ma też być szeroko wykorzystywany w edukacji formalnej, pozaformalnej oraz nieformalnej i wzmacniać rolę nauczyciela jako przewodnika w świecie nadmiaru informacji, a w konsekwencji także ucznia, jako eksperta w dziedzinie potrzeb edukacyjnych i życiowych.

Model ten przełamuje ograniczenia rozwijających się dotąd zazwyczaj równolegle koncepcji rozwoju kompetencji medialnych (media informacy), informacyjnych (information literacy) oraz cyfrowych (digital literacy/ digital competence). Zachodzące na siebie, wielowymiarowe i zróżnicowane w istocie kompetencje ulegają w modelu MEMIC połączeniu dla zrozumienia złożonego świata mediów oraz ułatwienia wprowadzania przez nauczycieli zagadnień koncentrujących się na kształceniu w zakresie złożonych kompetencji. Na potrzebę połączenia kompetencji medialnych i informacyjnych wskazywała już Deklaracja z Fezu z 2011 r., która przypominała o ich znaczeniu dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, budowania partycypacyjnych społeczeństw obywatelskich oraz wiedzy międzykulturowej, dialogu, pokoju i wielu jeszcze spraw. Konkluzje Rady Unii Europejskiej z 30.05.2016 r. definiowały kompetencje medialne jako *“wszelkie umiejętności techniczne, poznawcze, społeczne, obywatelskie i kreatywne, które pozwalają nam docierać do tradycyjnych i nowych mediów, poddawać je krytyce oraz wchodzić z nimi w interakcje”* (tamże, s. 6). Natomiast zalecenia Rady z 22.05.2018 definiowały kompetencje cyfrowe jako obejmujące *“pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie”* (tamże, s. 6).

W konsekwencji eksperci Polskiego Komitetu Programu Informacja dla Wszystkich UNESCO przyjmują, że edukacja medialna, informacyjna i cyfrowa jest interdyscyplinarnym obszarem działań praktycznych, mających na celu kształtowanie kompetencji umożliwiających *“świadome, aktywne, odpowiedzialne, prospołeczne, krytyczne i twórcze korzystanie z mediów w różnych celach”*. Tak sformułowane zadania zakładają rozumienie przez nauczycieli funkcjonowania i wpływu mediów na różne sfery ludzkiego życia i mają służyć rozwojowi

osobistemu rozwojowi uczniów, ich funkcjonowaniu społecznemu oraz obywatelskiemu, przyszłej pracy zawodowej, udziałowi w kulturze, wreszcie – w obiegu informacji i wiedzy (por. tamże, s. 7).

Mateusz Nitka nie mógł znać materiałów roboczych PK PIdW UNESCO w trakcie przygotowywania swej dysertacji. Powyższe uwagi recenzenta dysertacji służyć miały wyłącznie wskazaniu z jednej strony złożoności i poziomu trudności problematyki z jaką przyszło się zmierzyć Doktorantowi, z drugiej pokazaniu ewentualnych szerszych perspektyw możliwej analizy uzupełniającej, w przypadku podjęcia przezeń decyzji o publikacji fragmentów lub całej rozprawy drukiem.

Inną sprawą jest potraktowanie przez Autora rozprawy problemu edukacji wczesnoszkolnej nieco zewnętrznemu, po macoszemu, i to pomimo umieszczenia jej w temacie pracy. Jeśli można się zgodzić, że istnieje zestaw wspólnych kompetencji informatycznych, które powinien posiadać nauczyciel niezależnie od poziomu realizowanego przezeń kształcenia, nauczanego przedmiotu, czy nawet rodzaju i stopnia niepełnosprawności u poddanych jego pieczy uczniów, to jednak specyfika rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym wymaga szczególnej troski. Związana ona jest nie tylko z niezbędną wiedzą o rozwoju dziecka, ale też z koniecznością respektowania pierwszego prawa kodeksu etycznego lekarza i pedagoga – *primum non nocere*. Sięgnięcie do olbrzymiego dorobku naukowego w tym zakresie i szersze wprowadzenie kontekstu edukacji elementarnej (np. w postaci osobnego rozdziału) pozwoliło by zapewne na dostrzeżenie tych specyficznych cech dziecka i procesu jego nauczania-uczenia się, w stosunku do których muszą być definiowane i rozwijane kompetencje informatyczne nauczyciela. Powinny one wspomagać rozwój osobisty, budowanie przez dziecko relacji społecznych, jego etyczne zachowania, a nade wszystko przeciwdziałać zagubieniu na informatycznych autostradach oraz ponoszeniu okrutnych niekiedy kosztów hejtu, cyberbullingu itd.

Poznawczej i praktycznej przydatności pracy Mateusza Nitki poszukiwać należy nie tylko w rzetelnie zrealizowanych badaniach, których metodologię, uzyskane wyniki i ich interpretację zawierają dobrze udokumentowane rozdziały warstwy empirycznej. Spośród wielu opracowań dotyczących czynności zawodowych nauczyciela, tę właśnie pracę wyróżnia rzeczywiste zrozumienie i dojrzały sposób przedstawienia zagadnienia kompetencji. Owa dojrzałość przejawia się w znajomości historycznego tła wyodrębnienia kategorii kompetencji, wielorodności definicji oraz zróżnicowanych podejść naukowych w tym zakresie, warunków ich ujawnienia, a także miejsca kompetencji informatycznych w katalogu kompetencji zawodowych nauczyciela. Ta część pracy jest dobrze osadzona w polskiej i obcojęzycznej literaturze przedmiotu i co nie bez znaczenia – przedstawiona w sposób jasny, precyzyjny, stylem naukowym, acz lapidarnym i zrozumiałym zarazem.

Także w rozdziale trzecim Autor posługuje się sprawnym piórem. Swe przemyślenia, dotyczące konstruktywizmu, kognitywizmu i kolektywizmu, jak również autorskiego modelu kompetencji informatycznych nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej, wyraża w sposób przemyślany i atrakcyjny dla czytelnika.

Rozdział drugi natomiast byłby zdaniem recenzenta przedłożonej do osądu pracy znacznie lepszy, gdyby Mateusz Nitka sięgnął szerzej do literatury naukowej, dotyczącej edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Wprawdzie Pan Magister przywołuje prace Doroty Klus-Stańskiej i innych, ale wykorzystanie wiedzy naukowej dotyczącej rozwoju dziecka dostarczyłoby zapewne nowej, cennej merytorycznie perspektywy pozwalającej spojrzeć na kompetencje nauczyciela z punktu widzenia dziecka, a nie technologii. Wprawdzie ten sposób myślenia nie jest obcy Autorowi, jednak pogłębienie analizy w tym zakresie stało by się możliwe jedynie przy uwzględnieniu wspomnianego aspektu w przyjętej perspektywie poznawczej.

Nie mam wątpliwości, że w pracy „*Kompetencje informatyczne nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej*” Mateusz Nitka ujawnia własne, wysokie kompetencje w zakresie: pedagogiki medialnej, pedeutologii oraz edukacji informatycznej i medialnej. Przedłożona do oceny praca jest atrakcyjna poznawczo i merytorycznie w swej warstwie teoretycznej. Jest również cenna w zakresie możliwych konsekwencji praktycznych. Rzadko się zdarza, żeby rozprawa doktorska była publikowana drukiem. Sporadycznie bowiem przyjmuje ona postać książki rzeczywiście atrakcyjnej dla Czytelnika. Można przypuszczać, że przedstawiona do oceny rozprawa doktorska przygotowana pod znakomitą kierunkiem dr hab. Doroty Siemienieckiej, prof. UMK oraz dr Wioletty Kwiatkowskiej, pełniącej funkcję promotora pomocniczego, mogłaby być atrakcyjna nie tylko dla pedagogów medialnych w wielu ośrodkach akademickich, ale też dla tych, coraz liczniejszych nauczycieli, którzy w imię własnych pasji informatycznych, świadomi rosnącej roli technik informatycznych oraz ich znaczenia dla kształtu współczesnej edukacji w Polsce, podejmują trud podnoszenia własnych kompetencji informatycznych oraz racjonalnego i efektywnego wykorzystania mediów cyfrowych w swej pracy zawodowej dla dobra powierzonych ich pieczy dzieci.

Sumując, rozprawa doktorska Mateusza Nitki „*Kompetencje informatyczne nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej*” zasługuje na wysoką ocenę w kilku co najmniej kategoriach: (1) atrakcyjności poznawczej wybranego pola badań, (2) zgodności tytułu pracy z jej treścią, (3) wartości merytorycznej pracy i jej przydatności dla refleksji teoretycznej, ale też tego, że (4) dostarcza empirycznego dowodu na potrzebę modyfikacji istniejącego systemu awansu zawodowego oraz zbioru argumentów na rzecz budowy programu wsparcia specjalizacji nauczycielskich dotyczących mądrego i efektywnego stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji elementarnej i nie tylko. Rozprawa zasługuje również na wysoką ocenę: układu formalnego i struktury pracy oraz wykorzystanej literatury przedmiotu, a także na ponadprzeciętną ocenę – poprawności językowej.

Wniosek

Kierując się przedstawionymi wyżej argumentami uważam, że praca mgr Mateusza Nitki napisana pod kierunkiem naukowym dr hab. Doroty Siemienieckiej, prof. UMK, świadczy o rzeczywistej wiedzy oraz merytorycznym i metodycznym przygotowaniu jej Autora w zakresie pedeutologii, pedagogiki medialnej, a także – technologii informatycznych i metodyki w zakresie ich kształcenia. Stwierdzam, że rozprawa odpowiada warunkom określonym w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r., poz. 1789) w zw. z art. 179 ust. 2 i 3 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające Ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669). W związku z tym stawiam wniosek o jej przyjęcie i nadanie sprawie przewidzianego prawem dalszego toku.

Wnoszę też o podjęcie starań, celem opublikowania, jeśli już nie całej, to choćby istotnych fragmentów rozprawy doktorskiej drukiem.

Warszawa, dnia 27.05.2019 roku